

Fàbrica ca l'Escriu

Bagà

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Nucli vila
Emplaçament Al costat del Pont de la Vila, a sota de l'església de Sant Esteve.

Coordenades:

Latitud: 42.25201
Longitud: 1.86114
UTM Est (X): 406055
UTM Nord (Y): 4678385

Classificació

Número de fitxa 08016-30
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XVIII
Any 1735
Estat de conservació Regular
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 090A09000
Fitxes associades:
[Molí de la Vila / la Baganense](#)
Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dt., 10/02/2004 - 01:00

Descripció

L'edifici que ocupava aquesta fàbrica es troba entre el riu Bastareny i La Baganense, al costat del Pont de la Vila. És un edifici amb les característiques típiques dels edificis industrials de principis del segle XX. Té la planta rectangular, amb planta baixa, dos pisos i golfes sota teulada que és a doble vessant amb el carener perpendicular a la façana principal que s'obre a migdia. És un edifici de pedra, fet principalment amb còdols de riu de diferents mides units amb morter i maó al voltant de portes i finestres. La façana de ponent destaca per les finestres dobles amb arc de mig punt rebaixat als dos pisos, a modus d'eixida. A la façana principal hi ha dues finestres d'aquest tipus a les golfes que es troben tapiades. La resta de finestres sembla que no segueixen cap ritme simètric i són de dimensions diferents degut a diverses ampliacions. Moltes d'aquestes finestres són també rematades amb arc rebaixat de mig punt. A la planta baixa de l'edifici hi havia una nau de la fàbrica en la que encara es veuen restes dels embarrats. Per sota passa el rec que prové de La Baganense i la sortida del carcavà es troba al costat del Pont de la Vila.

Observacions:

Mapa topogràfic de Catalunya editat per l'Institut Cartogràfic de Catalunya E/ 1:5.000.

Història

Els molins drapers i fariners de Bagà són documentats des de l'any 1255, eren propietat dels Pinós i estaven situats al peu del Bastareny, a tocar de la vila. Foren reparats al 1292 per un mestre d'obres de Cardona (AYMAMÍ, 2002, p 18). Al 1377 Pere Galceràn de Pinós, gendre de Blanca de Vilademany, que morí l'any 1375, "...va llegar-se un obit celebrador de l'església de Bagà pel qual donà a la mateixa 14 sous censals que s'havien de cobrar del molí draper situat sota la vila, en lloc de les trenta cinc lliures de capital llegades" (SERRA VILARÓ, 1930, vol. I, p. 194). Però la primera notícia documental directa d'aquesta fàbrica la trobem al cadastre de 1735 (AMB) quan era un molí draper de Llorens Escriu. A principis del segle XX la fàbrica era de Francesc Farré, que va facilitar informació Cels Gomis per realitzar el plànol dels carrers de la vila que es publicà a la Geografia general de Catalunya de Carreras Candí el 1908. Posteriorment torna a ser esmentada als Llibres de Matrícula Industrial de Bagà (AMB) el 1942 propietat de Lorenzo Escriu Soler com a fàbrica de teixits amb 20 telers; i el 1949, del mateix, amb 20 telers i produint 2 KV. Especifica que la fàbrica es troba extramurs. No sabem si aquesta fàbrica podria ser construïda al lloc ocupat per l'antic molí draper o si aquest es trobava al lloc que ocupa La Baganense.

Bibliografia

AYMAMÍ, G. (2002). Els molins hidràulics de la vall del Bastareny. Exemple d'una etapa preindustrial desapareguda. Col·lecció Roca Tiraval, nº 2, Associació Medieval de Bagà. CABALLE, F. ; UREÑA, J. (2000). Noms i renoms de la Vila de Bagà. . Col. Roca Tiraval, nº 1. Associació Medieval de Bagà. SERRA VILARÓ, J. (1930). Baronies de Pinós i Mataplana. Investigació als seus arxius. 3 vols. Reedició de 1989 del Centre d'Estudis Baganesos.

